

CULTURA POPORULUI

FOAIE DE CULTURĂ ȘI DE EDUCAȚIE CETĂȚENEASCĂ
A SOCIETĂȚII „CULTURA POPORULUI”

ABONAMENTE ANUALE: pentru săteni 30 lei „ autorități 60 lei „ întreprinderi financiare 100 lei		APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ		REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Strada Memorandului No. 21, în Sala Reduța	
		REDACȚIA: Telefon No. 466	ADMINISTRAȚIA: Telef. No. 186		

Calendarul Săptămânei pe luna Iulie

CATOLIC		ORTODOX	
3	Luni	Iacint	20
4	Mărti	Ulric	21
5	Mercuri	Domețiu	22
6	Joi	Isai	23
7	Vineri	Vilibald	24
8	Sâmbătă	Elisabeta	25
9	Duminică	Kiri	26

NICULAE IORGA

Viața omenească, am spus noi aici în mai multe rânduri, nu se petrece la întâmplare, Ci, între altele, oamenii trăesc strănși în națiuni. Iar drumul nostru, dela cele trupești sau pământești spre cele sufletești sau cerești, se face și prin cinstea pe care noi o dăm neamului din care facem parte. Dar această învățătură, nu este nici ea la întâmplare. Nimic pe această lume nu este fără rânduială sau fără lălc, pentru că totul este o faptură a lui Dumnezeu cel a tot înțelept. Ci din timp în timp, națiile au câte un îndrumător care să le arate sau să le lumineze calea pe care ele trebuie să meargă. Și se cuvine ca neamurile să-și cunoască pe acești îndrumători, dacă este ca ele să propășească. Așa a fost, în vremea lor, pentru noi Românil, un Neagoe Basarab sau un Miron Costin, despre care noi am scris în articolele trecute, spre a ști ce învățături ne-au dat ei ca să ne fie nouă și neamului nostru bine. Așa au fost încă mulți alții, ca Petru Maior, Heliade Rădulescu, Simion Bărnuțiu, Bălcescu, Hasdeu sau Xenopol, despre care va trebui să scriem în articolele viitoare. Și așa este în zilele noastre Nicolae Iorga, asupra cărui noi am mai spus altă dată câteva cuvinte, dar pe care trebuie să-l cunoaștem tot mai mult spre a ne împărtăși dela învățăturile lui.

Nicolae Iorga s'a născut în rașul Botoșani din Moldova la anul 1871. El este

deci în vârstă de 51 de ani. Indelețnicirea lui de căpetenie este aceea de Profesor de Istorie la Universitatea din București. Și ca profesor, el este un mare învățat. Poate că nici un alt neam nu are astăzi un om mai învățat decât el. El este o podobă nu numai a științei românești, ci și a întregii științe omenești. Dar el nu este numai profesor, ci încă și mai ales un apostol al nației noastre. El ne-a studiat așa de adânc trecutul, că nimeni astăzi mai mult ca el nu ne poate arăta calea din viitor. De aceea trebuie ca vorba și scrisoarea lui să pătrundă până în cel din urmă oraș și sat al României. El scoate și o foaie care se cheamă „Neamul Românesc”, și care ar trebui să fie citită de orice bun Român. Și, din ferice, numele lui Nicolae Iorga a și început să fie ca o icoană în mințile tuturor Românilor. Zilele trecute mă aflam la un examen la școala Normală din Satul Mare. Harnicul Director al acestei școli, D-l I. Roman, pregătise o frumoasă sărbătoare școlărească la Teatrul de acolo. La această serbare am fost înscris și eu ca să în vorbire. Nu putusem să vestesc din vreme despre ce voi vorbi. Când mi-a venit rândul, și am făcut cunoscut că în acea seară Cuvântarea mea va fi despre Nicolae Iorga, lineretul a isbucnit cu atâta căldură și duioasă dragoste, că se desprindea ceva divin.

Nicolae Iorga este icoa-

na României din zilele noastre, icoană pe care zi de zi, și cu cea mai trudită dar cea mai cinstită muncă, se zugrăvește frumoasa soartă pe care a dat-o Dumnezeu țării noastre. Această soartă este ca, pe temelul unirei noastre, a tuturor Românilor, noi să ridicăm aici, pe platurile noastre, o școală românească unde să se îmblenească învățătura apusului cu aceea a răsăritului, în spiritul blajin al legii creștine. Noi nu voim răul nici unui popor. Ci, din potrivă, noi ne susținem dreptul nostru tocmai pentru că credem în dreptul tuturor națiunilor. Și este misiunea noastră de a propovădui acest adevăr. Și această misiune sfântă dată României de Providență, Nicolae Iorga, urmaș al unui Nicolae Bălcescu, a rostit-o și o rostește cu chemarea unui profet.

MARIN ȘTEFĂNESCU
Profesor la Universitatea din Cluj

Serbarea Reg. 4 grăniceri

La 6 Maiu st. n. câmpul ce se întinde alături de poalele cetății Deva, a fost iarăș locul unei serbări înălțătoare de suflet. Reg. 4 grăniceri a serbat ziua de Sf. Gheorghe, patronul său, ridicând un altar pe care stătea icoana acestui sfânt și neântrecut erou, simbolul vitejiei.

Slujba Dumnezeiască s'a celebrat de 2 preoți, unul gr. or. și gr. cat. iar corul soldaților dădeau răspunsurile, cântând la fine imnul triumfal al bisericii răsăritene „Christos a înviat”.

Apărătorii de țară, cari mănuiesc armele și își premenesc sufletul cu credință.

Un moment de dureroasă înduioșare a fost acela, când venită basarabeni să depună jurământul, cari numai cu greu puteau articula cuvintele preotului uitând în decursul unui veac, dulcele grai moldovenesc.

După terminarea cuvântărilor a urmat frumoasa defilare a trupelor. La masă primul toast s'a rădical în sănătatea Regelui și a Reginei. După masă au urmat declamații, producțiuni sportive și dansuri naționale și într-un comun acord de dragoste s'a contopiră atâtea duioase simțiri.

Lucreția Const. Nicoară

BELȘUGUL

Sub ameaza unui soare de Iunie, călătoresc printre ogoarele noastre. Cărarea e umedă și troscolul mai poartă încă roua dimineții și holdele se întind de la picioarele mele și până unde abia cuprind cu ochii. Spicile grele, cu boabe albe lăptoase se leagănă una către alta și din când în când să sărut sub înbrășișarea cerului limpede.

La o margină de șes înflorit o fată în cămașă de borangie cu mânecile sumeșe, trage de

sub ugerul unei vaci, șitarul plin cu lapte. Alături se joacă trei viței, și în jund la poala colinei să zărește satul, și de către sat vine un cârd de copii cu crengi de cireșe în mâni, gălăgioși și neastâmpărați.

Și trec mai departe, și în clipa în care nu e nimeni în jurul meu, îmi opresc pașii, și parcă aud, cum din pământ țâșnește belșugul, belșugul unei țări puternice și bine cuvântată de Dumnezeu.

G. TALAZ

CRONICA EXTERNĂ

Rusia

În Rusia continuă jafurile, omorurile și hoziile din bani statului și din averea particularilor.

O prigonire nemalpomentă s'a pornit împotriva bisericii și a slujnicilor ei. Împotriva acestei prigoniri, au protestat toate popoarele civilizate și toate autoritățile cele mai înalte, între cari Papa dela Roma cel dintâi. Și Sf. Sinod arhieresc al bisericii românești și-a ridicat glasul împotriva păgânilor cărmuitori ai Rusiei de astăzi.

Cei doi bolșevici mai temuți ai Rusiei sunt ovreii Troțki și Musalul Lenin. Acesta e bolnav rău și acum e mare seartă, cine să-i ia locul. Ne putem aștepta, din cauza aceasta, la omoruri nouă chiar între bolșevici.

Bulgaria

România, Iugoslavia (Serbia) și Grecia au intervenit pe lângă guvernul bulgar din Sofia să pună odată capăt năvălirilor de tâlhari bulgari în țările vecine, altminteri acestea se vor vedea nevoite să intre cu armata în ținuturile mărginașe ale bulgariilor. Bulgarii, plini de pismă cum sunt, se uită cu ochi răi la traiul liniștit și la înflorirea țărilor vecine, de aceea caută să le turbure trimițând bande de tâlhari, numiți comitagii, cari omoară și jefuesc.

Guvernul bulgar s'a grăbit să răspundă, că lui îi pare rău (?) da aceste comitagii și că va lua măsuri, ca să pună capăt tâlhăriilor. Dar îi este greu să facă ce ar dori, pentru că armata bulgară e foarte mică și nu poate fi mărită fără învoirea Puterilor celor mari (a Franței, Angliei și Italiei în deosebi).

Ungaria

Alegerile pentru camera (d'eta) din Budapesta s'au terminat și

guvernul unguresc în frunte cu Bethlen (un boier de neam din Transilvania) are o mare majoritate. Ar urma, că deputați unguri să lucreze acum pentru a aduce rânduială în trebile țării lor, unde nici acum viața omului nu e sigură de azi pe mâine și scumpetea la orașe e întret și împătrit mai mare ca de pildă în orașele noastre. Ungurii se ocupă însă cu alte planuri, între care cel dintâi e, că pe cine să aleagă rege. Unii zic ca să-l aleagă pe Regele nostru și să se facă o unire între România și Ungaria. Alții cer pe regele Alexandru al Iugoslaviei ginerele Regelui nostru. Sunt apoi alții, cari doresc pe fostul rege al Bavariei, pentru ca să se unească Ungaria cu Bavaria (țară în Germania de miază) și să ia și pe Austria la mijloc. Dar nu degeaba au Ungurii o multime de conți (grofi) și baroni fuduli. S'au găsit și din aceștia, cari să dorească a fi aleși rege al Ungariei.

Un izvor de neliniște sunt pentru guvernul unguresc repatriații, adică ungurii cari nu au vrut să rămână sub domnia Românilor, Sârbilor și Ceho-Slovacilor și s'au dus în Ungaria. Numărul acestora e foarte mare și pe cei mai mulți trebuie să i întrețină statul maghiar. Afară de aceea, mulți dintre ei sunt turburători, căci ei au format în număr mare cetele de ucigași alături pe vremea bolșevicilor unguri, cât și după aceea. Unii vor acum să se întorcă de nou în Transilvania. Numai la oficiul de repatriere din Cluj au sosit peste cincisute de cereri dela Unguri repatriați, cari vreau să vină iarăși în Transilvania. Cererea lor a fost însă respinsă, căci toți aceștia nunt numai spioni.

Răspândiți Cultura Poporului

CAMERILE ROMÂNE

Cetitorii noștri știu deja, că săptămâna trecută s'au întrunit Camera și senatul la București, unde, în 2 zile, au votat legile, de cari am scris în numărul trecut...

În una din ședințele Camerelor, d. I. Brătianu președintele guvernului, a făcut și un raport despre cele întamplate la conferința de la Genova.

Românii, împreună cu Jugoslavia, Cehoslovacia și alte state au făcut acolo o politică comună (în tovărășie) lucrând, cu buna înțelegere între statele aliate de când cu războiul cel mare și nu fie turburată spre bucuria foștilor noștri dușmani.

Țările străine văd, că România se întărește tot mai mult și nu umblă să turbure pacea vecinilor ei. Urmarea acestei politici românești e, că statul nostru e simțat nu numai de aliați, ci chiar și de unii dintre foștii noștri dușmani. Căci România noastră reprezintă azi un factor

(putere) însemnat pentru a păstra pacea Europei și pentru a contribui la întărirea culturii omenești.

Dl Brătianu a mai declarat la Genova, că nu poate primi amestecul nici unui stat străin în treburile României, nici chiar când e vorba de minorități (frânturile de popoare străine șezate printre noi). Aceasta cu atât mai vârtos, cu cât și Români și Unguri, și Sași, și Ovești și Ruși își au școlile lor cu limba lor națională, așa că orice plângere a acestor străini nu e îndreptățită.

Ce privește Rusia, d. Brătianu a declarat cu tărie în fața celor adunați la Genova, că România nu are nici un gând dușmănos față de vecinul ei de la răsărit, dar nu iartă ca el să se amestece în treburile noastre și să pomenească de Basarabia, vechiul pământ românesc răpit mișelește de la vechia Moldovă.

ISTORIA ROMÂNILOR

TARANII

V.

Cea mai mare problemă a Românilor contra asupritorilor lor a fost cea din anii 1437 și 1438. Revoluții mai mici au fost însă și înainte de aceea. Pe la anul 1290, Români din o parte a Transilvaniei se răscoală, pentru că regele ungar Ladislav Comanul începuse prigoniri împotriva lor pentru a-i aduce la catolicism. Aceste prigoniri au fost, zice istoricul nostru Xenopol, cauza, de mulți Români au coborât munții spre miazăzi întemeind țara cea nouă a Munteniei. Să ținem însă minte, că aceste prigoniri, după cât știm, erau numai din cauza religiei.

Ajungând pe tronul Ungariei regi din familia franțuzească a Angiovinilor, aceștia au început să introducă cu tărie iobăgia și cei ce au avut să sufere mai mult din cauza aceasta, au fost tocmai Români din Transilvania, cari își aveau organizația lor națională, cu vovozii și cnejii lor. La Români nu se știa de iobăgie, pe care nu o cunoștea vechiul drept românesc. Mai ales regele Ludovic a început să lovească în cnejii, împreună cu Români lor, ajutați și de frații din Muntenia și Mol-

dova, s'au răscolit, așa că împotriva lor a venit chiar regele. Răscoala Românilor a fost înăbușită cu cruzime, iar la anul 1366 Ludovic dă ordinul, prin care mulți cnejii și nobilii români li se răpesc drepturile vechi.

De acum înainte, asuprirea țărănilor români din Transilvania devine tot mai grea, mai ales că nobilii și cnejii lor schimbă legea și se magherizează în număr tot mai mare. În timpul lui Sighismund, țara era plină de bani răi, iar boerli, dar mai ales episcopul catolic de la Alba Iulia cerea, că țărăni și cnejii să-i plătească dijma în bani buni. Asupririle și înșălăciunile cu banii cei răi au dat, în anul 1437, naștere revoluției Românilor. Ea începe în județul Albei-de-jos, se întinde însă deoparte înspre pământul regesc, unde oaspeții sași încălecase tot mai mult pe Români între cari se așezaseră, se întinde însă și pe văile Murășului și ale Someșului. Mai bine organizată se arată în județul Solnocului. Aici țărăni români se întovărășesc cu cei unguri și țin mai întâiu o adunare mare pe dealul Bobâlna, pe hotarul comunei Alpret, unde

s'au sfătuit cu toții împreună, ce să facă, ca să scape de robia, în care i-au adus nobilii (boerli) unguri. În timpul acesta, mulți nobilii, cari nu au putut scăpa la oreșe, au fost omorâți, multe curți de ale lor arse. Într'aceea voevodul regal al Transilvaniei, Csáky (Ciachi) a strâns oaste mare, mai ales de Săcui, cari pe vremea aceea nu erau încă iobăgiți, și a pornit spre Bobâlna. Dar un îndrăzneț să atace tabăra țărănilor. Atunci aceștia s'au gândit să nu mai verse sânge și să tocere cu buna, da de nobilii se vor învoi să le dea drepturile cele vechi. De aceea au trimis o deputație în tabăra nobililor, ca să arate acestora, ce doresc ei. Nobilii în îngânfarea lor, nici nu au vrut să stea de vorbă cu deputații țărănilor, ci călcând dreptul sfânt, pe care îl are și solha dușmanului, au prins pe cei veniți cu gând de pace la ei, i au spânzurat și tăiat în bucăți. Această faptă de fiară sălbatică a în-dârjit, pe bună dreptate, pe țărăni. Au trimis oameni cu săbii scaldate în sânge prin toate satele cu poruncă aspră către toată lumea să se înarmeze și să pomenească la luptă pentru libertate. Cu toții pleacă cu hotărârea să înapună nobilimea din Transilvania și să stăpânească ei țara.

Armata țărănilor se întâlnește cu a nobililor și a Săcuilor. Lupta e orăncenă, mulți cad și deoparte și de alta și nobilii sunt bătuti. Și de data aceasta, țărăni se arată mai ciosțiți și mai blânzi, căci propun de nou pacea prin bună înțelegere. Nobilii, fiindu-le frică, s'au învoit și așa s'au strâns deputații țărănilor și ai nobililor și au semnat un act, în care țărăni declară, că ei sculându se cu arma în mână nu au avut de gând să lăcreze împotriva lui Dumnezeu și a sfintei sale biserici, nici împotriva regelui, ci numai să își capete iarăși înapoi drepturile lor cele vechi. În deosebi cer, și nobilii se învoiesc, ca dijma către episcop să o plătească în bani răi, cum erau în țară. Apoi nici un nobil să nu mai ia a noua parte din recolta țărănilor, iar țărăni să se poată muta de pe o moșie pe alta. Nobilii, care l-ar împedeca, să plătească gloabă (amendă). Să nu mai plătească dijma din porci sau stupii de albine. Cea mai frumoasă hotărâre a fost însă aceasta: În fiecare an, înainte de sărbătoarea Înălțarea Domnului, reprezentanții țărănilor să țină o adunare pe muntele Bobâlna, la care să iee parte câte doi bătrâni mai de frunte din fiecare comună. Tot aici să vină și că-

pitanii țărănilor, cei de până atunci și ceice se vor mai alege. La această adunare căpitanii să întrebe pe bătrâni, dacă nobilii se țin de lege și învoială și mai asupresc pe țărăni, iar dacă vr'un nobil e dovedit asupritor, acesta să fie socotit călcător de jurământ și astfel pedepsit, fără ca ceilalți nobili să aibă vovodă a-l ajuta.

Condițiunile acestea au fost îndeplinite cu jurământ de amândouă părțile în Mănășturul Clujului, la 6 Iulie 1437.

Victor Lazăr

Seceta din sudul Basarabiei

În primăvara anului acesta, în orașele sudice ale Moldovei, mai cu seamă în orașul Galați am asistat la un spectacol cu totul deosebit: Ruși și Moldoveni, mai cu seamă Moldoveni, cu covoare de lână, purtate și noi cu samovare, cu mașini, de cusut etc. cutreeră străzile orașului, oferindu-le spre vânzare.

Cine sunt acești Ruși și Moldoveni? Ei sunt nenorociți locuitori din sudul Basarabiei, cari din cauza secetei verei trecute, o secetă cumplită, au fost ruinați cu desăvârșire, neavând cu ce hrăni vitele lor, nici a se hrăni pe ei însăși. Au vândut vitele, vând și țoalele spre a se putea hrăni și avea cu ce semăna.

Așa ceva nu trebuie să se întâmpla într-o țară civilizată. Nu numai că nu e uman, dar e și contra intereselor statului și din punctul de vedere economic. Economia națională pierde prin neactivitatea și neproducțiunea acestor locuitori; deci statul ar fi trebuit să le fi venit în ajutor din primul moment. Statul n'are banii! Acesta nu e un motiv. Pentru așa ceva trebuie să se găsească, mai cu seamă că se împrumută numai. Dar nici Statul nu trebuia să plătească acești bani, ci putea pe calea împrumutului găsi suma necesară pentru plata nutrețului, seminței etc., ce cumpăra în altă parte.

Un caz analog s'a întâmplat acum câteva decenii în câteva departamente ale Franței de sud. Ce credeți că a făcut Guvernul Francez? Prin Sindicate agricole a cerut să prezinte Ministerului de Agricultură situația comunelor din fiecare raion respectiv. Fiecare comună, până, într-o săptămână a înaintat câte un tablou sindicatului, de care

aparține, în care era cuprins: numele fiecărui locuitor, numărul vitelor ce posedă, a persoanelor din care se compune familia, servitorii, în fine tot ce trebuia spre a se putea calcula aproape exact furajul, sămânța etc. de care avea nevoie. Până într-o săptămână totul era gata, se știa aproape exact necesitatea regiunii bătuită de secetă. Statul a garantat împrumutul făcut de syndicate pentru procurarea celor necesare regiunilor bătuite de secetă. Do bandă a plătit o statul. Sindicatele până în două săptămâni au procurat la locuitorii nutreț și semințe aduse din Franța de Nord, Algeria etc. Locuitorii fiind astfel ajutați la timp, n'au vândut din vitele lor, n'au suferit lipsă, atâta numai că au devenit debitori Sindicatelor.

Astfel că nici ei nici Economia Națională n'a resimțit seceta din aceste departamente.

Iată ceea ce trebuia să facem și noi.

THEODOR FLACHS

Îngrijirea pielei

O îngrijire bună a pielii noastre e de mare însemnătate pentru sănătate, căci multe boale se pot opri prin aceasta. Pielea care ne acopere întreg corpul e un lucru minunat. Ea are în deosebi o mulțime de găurele mici numite pori; un om crescut are cam 2 milioane și jumătate astfel de pori.

Prin porii pielii se scot din corp materii vătămătoare pentru el și anume sau în formă de picături fine, numite sudoare, sau în formă de aburi, cari nu se văd. Multe boale se vindecă prin *asudare* sau *transpirație*, de aceea se și socotește semn bun la un bolnav, când începe să transpire (asude). Dar pielea nu asudă numai dând afară materiile rele, ci ea sugere și aer mai ales *oxigen*, materie dăătoare de viață. Vedem deci că pielea îndeplinește aceeași lucrare ca și plămâni, noi respirăm adecă prin ea. Din timpuri mai vechi a rămas o știre, care dovedește, că pielea e într'adevăr ca plămâni. Un om foarte bogat a dat un ospăț. Ca să se fudulească, a vrut să arate oaspeților, că el are și robi negri. Pentru aceasta a vopsit câțiva copii de sus până jos peste tot corpul cu lac negru. Care n'a fost mirarea oaspeților, când după câțiva timp, copiii au căzut jos morți. Ei muriseră înecați (asfixiați), căci prin piele nu au mai putut respira.

FOIȚA GAZETEI „CULTURA POPORULUI“

MUMULEANU ȘI HRISOVERGHI

1794—1838. 1811—1837

Eminescu în ale sale „Epigonii“ îi spune „Mumulean glas de dureră“. Și în adevăr din poeziile lui Barbu Mumuleanu, se desprinde o atmosferă de melancolie, de tristețe prin care toate cuvintele par suspinate.

Fără să aibă o formă desăvârșită, fără să ne ducă demaștră într-o lume prea fantastică, ori să ne învalue în gânduri adânci, totuși el ne prinde prin sinceritatea, cu care ne iufățesează fiecare cântec.

Viața i a fost tristă și a murit sărac.

Iată una din poeziile sale care ne amintesc „Glosa“ lui Eminescu, dar fără să aibă frumuseța și adâncimea acestuia.

Vremea.

Vremea 'nalță și ridică,
Vremea face, vremea strică,
Vremea suie și coboară,
Vremea surpă și doboară,
Vremea schimbă și prefacă
Și războaiele și pace.

Vremea toate răsvorâtește,
Schimbă și schimonosește.
Vremea pe oricine 'nvață,
Vremea dascăl și povăță,
Vremea din lin ște bună
Face vânturi și furtună
Vremea iar după furtună
Face liniște și bună.
Vremea bucură, 'ntristează,
Sue 'n tron și detronează
Vremea 'nalță vremea crește,
Vremea iarăș insorește,
Toate sunt de vreme aduse,
Toate la vreme supuse.

Alexandru Hrisoverghi, contemporan cu Mumuleanu a trăit o viață scurtă și plină de stângării. El a fost din copilărie alături de Cogălniceanu și Negruzzi, dela care a avut de câștigat foarte mult.

Era împunător prin frumuseța și spiritul său liber. Originea îi este din neam de boeri dar a trăit sărac. A fost oțter

și adjutant domnesc și sfârșitul lui a fost din cauza unei iubiri nefericite. Epoca lui Hrisoverghi a fost plină de entuziasm, de sentimentalitate și idealism.

A fost un poet adevărat, dar moartea l-a răpit prea de timpuriu, așa încât n'am putut cunoaște măsura întregă a talentului său.

Ruinele cetății Neamului.

Vă iubesc răsipuri sfinte, semn
[măririi strămoșești,
Zid vechiu ce de p'al tău munte
[incă patria mi slăvești.
O fraților moldoveni, bătrâni,
[tineri, de-avalmă
Veacurile viitoare nu gândiți
[c'o să dați seamă?
Și puteți cu sânge rece primi
[acea dărâmare?
Nu opriți barbura faptă, nu
[nalțați toți o strigare?
Priviți marturul ce unul din
[veacuri ne rămăsese,

Că neamul nostru din neamuri
[de viteji se alesese
Cum îl dărâma și l strică

[lăcomia 'nsumeștri
Și își face ei palate, spre a-și

[găsi multumire.
Voi sunteți ceice deunăzi, când

[pe teatru cânta
Trei franțuzi în altă limbă

[și cetatea o serba,
Strigați și băteați în palme,

[plângeați cu lacrimi fierbinți,
Căutați unul pe altul, deți

[cap, crâșcați din dinți
Ș'acum vedeți dărâurarea și

[nu ziceți un cuvânt!
Oar' a fost de bucurie, că

[ei joacă pe mormânt?
Oare nu erau ș'acelea vr'o

[jertfă d'a măgulari?
Nu, fraților, nu, vă rog nu ma!

[dați prilej hulirii?
Ci strigați, opriți păcatul, cereți

[cu glas o dreptate.

Pentru ca respirația prin piele să se poată face fără piedică, nevoie ca porii ei să fie totdeauna deschiși, altminteri să ducă materiile rele în corp și să produc boale. S'a constatat că dacă prin arsuri sau opării se strică peste a treia parte în suprafața pielii la un om, acesta de regulă moare.

La orice om, și la cel mai bătrân, porii cari sunt foarte fini, se astupă ușor parte prin uscare uscată pe ei, parte prin necurătenile, cari pătrund în afară, cum e praful și murdăria de tot felul, parte și prin împănirea părului celei de deasupra pielii.

Scopul principal al unei bune îngrijiri a pielii e așadar să nem porii tot deschiși. Aceasta se face mai ales cu ajutorulpei, fie că ne scaldăm, fie că ne spălăm. Cel ce ține să și înrijească bine pielea, nu se va calda numai vara, când e cald și peste tot anul, chiar și iarna. Baia (scaldă) poate fi rece sau caldă după împrejurări. Pentru unii sănătoși cea mai bună baie e făcută în aer liber, în iulie, mai ales pe soare cald. Noi avem însă și ținuturi, unde se poate apa curgătoare. În astfel de cazuri, baia trebuie făcută acasă, într-o puțină (cadă, lavant ungueres) sau într-un tubar. Apa din fântână trebuie pusă mai devreme în vas și lăsată câțva timp s'o încălzească puțel.

Oricum am face baia, trebuie ținem seamă de următoarele reguli:

1. Să nu ne scaldăm numai cât după ce am mâncat, când stomacul e plin; să nu scaldăm însă nici cu stomacul gol.
2. Să nu intrăm niciodată în baie rece, dacă suntem înfierătați sau iritați; ajunși la loc de baie, să așteptăm până să ne răcorim sau liniștim.
3. Să ne desbrăcăm iute și să intrăm cu corpul întreg în apă.
4. În baie să nu stăm liniștiți și să ne mișcăm, dacă se poate să luăm oțam.
5. Să nu stăm prea mult în apă; cu cât e apa mai rece, cu atât să stăm mai puțin în ea.
6. Să nu scaldăm în râu pe soare cald, putem eși așezându-ne pe nisip ca să facem și o baie de soare, apoi iar să intrăm în apă.
7. După ce am eșit din baie, să ne îmbrăcăm iute, fie că ne îngem, fie că nu ne ștergem. Să ne îmbrăcăm, să facem mișcare moderată, ca să ne încălzim.

O baie caldă poate să țină mult decât una rece, cam până la 20 minute. Temperatura (căldura) apei să nu fie mare decât a sângelui nostru, așadar 35 centigrade. Pentru persoanele sănătoase se poate fi mai scaldată. Prea multe băi calde slăbănesc pielea și se răcesc corpul. Pentru oamenii slăbiți și mai bătrâni băile calde sunt mai dăunătoare.

Băile pot fi întrucâtva înlocuite prin spălături pe corpul rece, cari trebuie făcute scurt și des. Ele se pot face cu apă caldă, seara înainte de a ne culca și dimineața când ne sculăm. Spălăturile pe corpul întreg să se facă de două, mult trei ori pe săptămână, nu mai des.

Băile și spălăturile ușurează și circulația sângelui și întăresc și nervii.

Mult contribuie la păstrarea sănătății pielii și hîmbul cât mai des al rufelor (albiturilor). Hainele să nu fie prea înguste și, fiind omul pe deplin sănătos, fiind omul pe deplin sănătos, nici prea călduroase.

În pat să nu dormim pe pilotă de pene, nici să nu ne acoperim cu plapomă umplută cu pene.

Cooperativa

Abia mai sunt două țări pe pământ, în cari țărani să fie atât de bine organizați economicște, ca cei din România veche, mai ales în Muntenia. Acolo au mii de bănci populare (nu pe acțiuni) și în anii din urmă s'au înființat și multe cooperative, adică tovarășii, prin cari cei întovărășiți își cumpără lucrurile de cari au nevoie (unelte, mașini, bumbac și a.) în cantitate mai mare și mai eștin și tot așa vând împreună cerialele.

Nu de mult, „Monitorul Oficial” a publicat bilanțul (încheierea socotelor) Centralei cooperativei satești încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1921. Din cifrele pe cari le aducem și la cunoștința cititorilor noștri, se poate vedea ce lucru mare și minunat e întovărășirea la orice treabă.

La 31 Decembrie 1920, fondul de prevedere (adică de asigurare contra pagubelor) era de 900000 lei, la 31 Dec. 1921, adică după un an, era de 20 milioane de lei. Fondul de rezervă s'a urcat de la 2 milioane 200.000 la 4 milioane 800.000. Fondul pentru susținerea învățământului cooperatist s'a ridicat de la 200.000 lei, cât era în 1920, la 3 milioane 470.000. Cooperativele s'au dat o primă de 3 milioane 271.000 de lei.

Cereții pretutindeni de la Inspectorii băncilor populare și ai cooperativele să vă ajute la înființarea acestora în fiecare sat!

Cele zece poronci ale crescătorului de vite

O vorbă bătrânească zice: Paza bună f. rește primejdia rea. Sfatul acesta se potrivește în toate împrejurările vieții și se potrivește mult și pentru crescătorii de vite. De câte boale n'ar scăpa vitele noastre și noi de pagube, dacă ne am păzi grijind vitele astfel, ca acestea să nu se îmbolnăvească. Noi Românii ne putem lăuda cu vite frumoase decât numai în unele părți ale țării noastre. Urmarea e, că vitele neingrijite nu au același preț ca cele îngrijite bine cu puțină muncă, dar cu mai multă chibzuială.

Ca să ferim vitele de boale, socotind între boale și urătenia lor, crescătorul de vite să se

țină strâns de regulile următoare:

1. Dă-le nutrețul cu rându-eală. Multe vite se îmbolnăvesc pentru că odată le dăm prea mult, altădată prea puțin, odată prea des, altă dată prea rar.
2. Aceiaș rându-eală trebuie ținută la adapă. Apa să fie curată, căci cea necurată produce boale și la vaci și la bivolițe dă gust rău și laptelui.
3. Nu siliiți vita la muncă grea și nu o bateți niciodată. Lucrând cu rânduială și măsură, o vită face în cursul unui an mai multă ispravă decât atunci, când acuși o prea silim la muncă, acuși o lăsam să stea fără lucru. Vita neastovită se îmbolnăvește mai greu.
4. Nu da niciodată nutreț mucețit și stricat.
5. Nu uita să dai sare.
6. Curăță livezile și fânul de burteni veninoase.
7. Ferește vitele de ploae rece și zăpadă; nu le lăsa să zacă pe pământ umed și rece.
8. Schimbarea nutrețului să se facă cu încetul, mai ales când s hîmbăm nutrețul verde cu cel uscat.
9. Grjește ca vitele să aibă totdeauna aer curat și proaspăt. Grajdurile să fie totdeauna bine aerisite, pentru că aerul stricat produce chiar și la vite tot felul de boale, iar vitele, cari trăesc în astfel de aer se molipsesc mai ușor când bantuesc boale molipsitoare (epizotice) prin împrejurime. Iar când s'a îmbolnăvit o vită, aierul curat e cel mai bun leac.
10. Ține cea mai mare curățenie. La toate animalele, chiar și la porci le uzeblă mai bine, dacă trăesc în curățenie. Vacile dau mai mult lapte, vitele de îngrășat se îngrășe mai iute și carnea lor e mai gustoasă. Curățenia e începutul sănătății.

Parcă aud pe unul și pe altul dintre cititorii noștri zicând: dar lucrurile acestea le am știut de mult! De, le veți fi știut, dar nu v'ați ținut de ele. Căci Românii știu multe bune, dar ce folos, că nu le face. De acela trebuie să i-le aducem mereu înainte.

La ce servește acul albinelor

În Revista Științifică „V. Adamachi” ce apară la Iași, sub conducerea unui grup de profesori universitari d. T. A. Bădărau arată, după cercetările naturalistului H. Weinert, ca acul la albine nu servește ca armă de spărare ca principal scop, după cum s'a crezut, căci știut este că odată cu înțeparea dușmanului, albina își pierde și viața, ceea ce este contra instinctului de conservare. Acul albinel e prevăzut cu mici solzișori îndreptați în sus, ca ramurile unei ancore, încât poate pătrunde cu ușurință în piele, dar nu poate ieși. Lichidul iritant ce se scurge prin vârful acului conține acid formic și albinele îl ut lizează pentru conservarea mierei, împiedecând o să fermenteze punând cu acul câte o mică picătură în miera vâscoasă, înainte de căpăcirea celulei. Solzișorii depe ac, îndreptați în sus, protejează niște mici găurele de supt dânsii, prin care albina suflă aer pentru ca picătura de acid formic, care d fuzează greu în miere, să fie imprștiată cât mai uniform în tot cuprinsul celulei. Fără solzișorii îndreptați în sus, găurelele de pulverizare ale acului

s'ar astupa cu miere vâscoasă și n'ar mai putea funciona.

S'a mai observat că în timpul căldurilor mari când albinele își vântură violent aripile la urdiniș sau pereții stupului, stau cu acuiscoșafară din teacă și pulve rizează acid formic în aerul din stup, pentru a l răcbri. Deci acul alb nelor trebuie considerat în primul rând ca aparat pulverizează și numai în al doilea rând ca organ de apărare, nu pentru individ, care se distruge, ci pentru colonie.

Scroafe care și mănâncă purceii. — Se întâmplă câteodată că unele scroafe, care în timpul gestației nu au prezentat nimic anormal, să și devoreze îndată după naștere învelișurile foetale (locul) și pe urmă purceii.

Cauzele care împing scroafa la asemenea act, nu sunt bine cunoscute; s'a observat însă întotdeauna, că înainte de a și mânca purceii, scroafa are un mare neastâmpăr, care se crede că ar porni nu atâta dintr'o exagerare a apetitului, cât mai mult din faptul că purceii având colții ascuțiți, înțepă mamelele provocându-i dureri mari.

Când se observă astfel de porniri la scroafe, să se separe purceii pilindu-li se vârful colților. S'au mai obținut rezultate bune, introducându se în urechile mamei'or denaturate sub stanțe iritante ca ulei de in sau tinctură de iod.

Sarea în alimentația vitelor. Sarea este un aliment necesar organismului, de oarece pe lângă că stimulează pofta de mâncare dând gust alimentelor și ușurează digestia, mai ajută și la formarea globulelor roșii de sânge și activează eliminarea urinei ce cuprinde substanțele otrăvitoare din corp. S'a observat de asemenea că animalele în a căror alimentație intră sarea în mod regulat, sunt mai rezistente în cazuri de epizotii, decât cele ce nu primesc sare în rația alimentară sau numai întâmplător. Porcii se îngrășă mai repede eacă uruiala cu care sunt hrăniți în ultima perioadă conține sare în cantitate ceva mai mare, Cantitatea zilnică de sare de care au nevoie animalele este următoarea:

Cal mijlociu	30 grame
Vacă cu lapte	50 "
Bou de jug	60 "
Oae	10—55 grame
Porc (după mărime)	3—10 gr.
Câne	4—5 grame

Sarea cantitate mai mare, consumată zilnic, este vătămătoare căci atacă rinichii producând nefrite.

Sarea poate fi întrebulațată și ca purgativ, în locuind sarea amară, da să se administrează în următoarele doze:

Cal	250 grame
Bou	500 "
Oae	75 "
Porc	70—100 "
Câne	30—40 "

În cantitate cam de patru ori mai mare decât doza purgativă, sarea devine toxică, cauzând moartea în 24 ore. Numai cânele care poate vomita foarte lesne, nu se poate intoxica.

Sarea se dă animalelor sau sub forma de bulgare ce se pune în corlată pentru a l linge sau sub forma de saramură cu care se stropește furajele tăiate la șișcă, tărăța sau uruiala. Porcilor li se dă în lături.

Rspândiți Cultura Poporului

Sărăcie și fudulie

Doi se luaseră din dragoste. Da săraci, lipiți pământului, vorba ceea: două trăiste goale, bătute de vânt. Dacă încă le-a trebuit dragoste, au trebuit să se iee așa săraci, că de când lumea:

Dragostea de cin' se leagă Nu-i lasă cu mintea ntreagă...

Mai mare-i socoteala acum, dragul meu, cum aveau să trăiască tinerii! Că iacă așa, cât te-ai învăț într'un picior și fără mămăliguță, cam greu trăești—numai cu:

Truce doru nctinel Cu dragostea după el...

De aceea, fiindcă după toate păcatele, femela cea tânără mai era și fudulă — povestea e și mai grea! Cât fusese la părinți plânga zile întregi, de vreme ce trebuia să rășnească mereu biata copilă, și cine nu stie cum să trăește cu făina de la rășniță... Și să nu vă fie deci de mirare, că fata noastră își aștepta mărișul ca ziua de Paști. Ce zicea? A scăpa și ea din sărăcia asta, adecă de rășniță. Așa că, după ce dăduse în dragoste cu flăcăul cel rărac—când mai era o săptămână până la nuntă, socotia precum urmează și zicea: Luni, Marți — una; Mercuri, Joi — două; Vineri, Sâmbătă — trei; și iaca, mai am trei zile și mă mărit!...

Și iaca s'a măritat. A doua zi după nuntă face ei către dânsa:

- Ce plângi, măi femeie?
- Ei, ce mă mai întrebi, răspunde ea rășniță.
- Spune-mi te rog, de ce plângi?
- Ne trebuie mâncare...
- Du te și fă o mămăliguță... și cu ce a mai fi...
- Hă... dacă trebuie să mă duc la rășniță...
- Și-apoi ce? întreabă el...
- Tot de rășniță m'am temut... și de rășniță n'am scăpat, răspunde ea, plângând cu lacrimi mari...
- Of, măi femeie! zise sârmanul bărbat, eu nu mă îngrijesc deloc, că tu ai a rășni... dar mi-i că nu-i ce rășni...
- Și asta era asta!

D. Furtună

SA RĂDEM

Sfatul lui Păcală

Păcală ajunsese la un râu. La mal era un luntraș, care trecea pe călători pentru o plată mică. Cum Păcală nu avea o para chioară la el, zise luntrașului:

— Prietene, treci-mă dincolo: bani nu-ți pot da că n'am, dar în schimb îți voi da un sfat bun, care îți va aduce câștig.

Auzind luntrașul, că e vorba de un sfat bănos, îl trecu. Ajunși dincolo, Păcală îl batu pe umăr și-i zise:

— Să nu mai faci cu alții ce ai făcut cu mine, că atunci n'ai să mai câștigi nici un ban cu munca d-tale. Acesta e sfatul meu.

Și... plecă liniștit.

ÎNTÂMPĂRILE SĂPTĂMĂNEI

Culturale

Comitetul „Cultura Poporului” a ținut o ședință, în care s'a hotărât o conlucrare mai strânsă cu Asociațiunea din Sibiu. În aceeași ședință s'a luat în discuție și gestiunea tipografiei pe periodul de activitate a d-lui Emil Vasiliu fost secretar general, și constatându-se corectă, i se exprimă mulțumiri pentru munca depusă.

Din țară

Vizita M. S. Reginei la Bran. M. S. Regina împreună cu principesele Ileana și Kira au plecat la Bran unde au vizitat castelul istoric ce i-a fost oferit de cele zece comune din circ. Bran.

Suverana și principesele au fost întâmpinate de delegațiunile comunelor donatoare în frunte cu d. maior C. Radovici, prefectul jud. Făgăraș care i-au predat actul de dotațiune.

Răspunzând cuvintelor de bună venire, adresate de delegațiuni, Regina a spus că va veni în fiecare an să viziteze castelul și să se intereseze de soarta celor nevoiași.

La orele 1 și jum. d. a. a avut loc un dejun la castel la care a luat parte și d. general Moșoiu, ministrul comunicațiilor care însoțea pe Suverană cum și d. maior C. Radovici, prefectul județului.

Ministrul de industrie și comerț a decretat liber comerțul intern al cerealelor. Exportul nu e admis decât prin contingentare.

Ploile neconveniente au cauzat pagube mari în țara întreagă. În multe locuri circulația a fost oprită. În Șoimi revărsarea apelor a mănât mai multe case, încât a fost nevoie de sprijinul administrației.

Pustiirile furtunilor. Furtunile, care s'au deslănțuit în toată România, au produs pretutindeni stricăciuni mari. Apele au acoperit holde și livezi, au rupt poduri, pe alocuri au stricat case, au înecat vite și oameni. Mai grozavă a fost nenorocirea în orașelul românesc Năsăud, în partea de miază-noapte răsărit a Transilvaniei. Răulețul, care vine de la munte, a fost atât de umflat de apele nebune încât a ras 30 de case și a omorât 25 de oameni iar 17 sunt răniți în spital. Alte 42 de case nu mai pot fi locuite. Aflându-se de nenorocirea care a lovit pe Românii de acolo, au venit dela București d-l prim ministru I. Brătianu cu alți doi miniștri împărțind printre nenorociții din Năsăud un ajutor provizoriu de 300 mii de lei și hotărând exproprierea, pe cheltuiala statului, a unui teren și construirea de case pentru cei ce au rămas fără adăpost,

Prințul Moștenitor la Cluj. În 20—21 a. c. Clubul Regal de automobile a aranjat primul concurs în întreagă țară, la care au luat parte cele mai moderne automobile fabricate în țară și străinătate. Primul care a sosit câștigând recordul a fost Christof Wermert șoferul de întreceri a fabricii „Mercedes”. Între automobile cari sosesc în Cluj la 11 ore, ziua 21 Iunie, a fost cu mare însufleșire primit A. S. R. Prințul Carol care însuși conducea automobilul său. Seara a fost dată o reprezentație de onoare la opera română.

Ploi și grindină. În zilele trecute au plouat mult în toate părțile țării. Apele s'au revărsat în multe locuri și au făcut pagube în cele mai bune pământuri. În județul nostru nu au fost pagube prea mari din cauza apelor. Pe câteva locuri a bătut și ghiață, care a nimicit recolta. Mai mari pagube au făcut în partea din sus a județului, unde în ziua de 13 Iunie a. c. a căzut o ghiață mare și deasă în așa de mare cantitate, încât 3 zile a rămas netopită prin gropi și în șanțuri. A atins comunele Chendul mic și Chendul mare și Bulăușari, apoi a trecut peste Sângiorgiul de pădure și de-acolo spre comunele de pe Niraj. Întreaga recoltă a acelor comune a fost complet nimicită. În alte părți ale țării au fost ploi și revărsări de ape cu mult mai mari. Astfel apele Mureșului au spălat umplutura liniei ferate între Zam și Soborșin așa, în cât au trebuit un timp de 12 ceasuri, până când a fost reparată linia și au putut să circule trenurile. Tot asemenea au ieșit din albia lor și apele Someșului, făcând mari pagube. O mare furtună împreună cu o rupere de nori, cum nu s'a mai văzut nici odată, s'a deslănțuit peste câteva comune din județul Bistrița-Năsăud în ziua de Luni, 19 Iunie. A fost o furtună cu vânt, care a dărâmat casele, apoi o ploaie mare în urma căreia pârâul, care trece prin Năsăud s'a umflat așa de mult, încât a dus cu sine case și alte superedificate. Mai mulți copii și bătrâni s'a înecat în văltoarea apelor cari au venit pe neașteptate și a dus cu sine mare parte din avutul locuitorilor.

Câte școala secundare rămânești avem în Bucovina. Ministrul instrucțiunii a întocmit o statistică privitoare la școlile secundare românești, prevăzute în bugetul statului. Avem în Cernăuți 5 licee; unul real în Gura Humorului; liceul „Dragoș Vodă” din Câmpu Lung; unul în Coțmani; liceul „Regele Ferdinand” din Storojneț; liceul „Stefan cel Mare” din Suceava; liceul de fete din Cernăuți; o școală de curs superior real la Cernăuți și una reală ortodoxă în Cernăuți.

Valuta (prețul) banilor streini. La bursa din București un franc francez se poate cumpăra cu 13 lei 50 bani, o liră italiană cu 7 lei 50 bani, marcă nemțească cu 53—54 bani, un dolar cu 146—148, o Levă bulgară cu 1 leu și 6 bani, coroana cehoslovacă cu 3 lei, coroana ungară cu 20 bani, Dinarul sârbesc cu 2 lei și 5 bani, coroana austriacă nu cumpără nime.

De peste hotare

Liga Națiunilor e pe cale să se spargă cu toate că se infiripase cu cele mai bune gânduri. Era să fie un fel de tribunal al popoarelor unde să se judece pricinile și plângerile dintre ele. S'a întâmplat însă că unii au băgat și jalbe mincinoase pe acolo. Așa Ungurii neîncetat ne-au pârât acolo că, vezi doamne, îi asuprim. În ședința din urmă au eșit la iveală aceste apucături la ceea ce Mica Înțelegere (adecă cele 4 state) au declarat că ei se retrag din această Ligă.

O binefăcătoare minunată. În Budapesta au prins o fată, care împărția printre săraci mii de coroane (bani ungurești) Poliția a cercetat de unde are atâția bani. Iată ce a aflat: fata e fiica unor oameni cu stare. Ea a părăsit casa părintească și a intrat servitoare. Din toate casele, unde slujia, fura lucruri pe cari le vindea iar banii îi împărția pe la săraci. Până acum a împărțit peste un milion și jumătate de coroane, adecă vre-o trei sute de mii de lei de-ai noștri. Ne putem închipui, cât a furat până acum, când a ajuns în sfârșit în temniță.

O ciudată pedeapsă americană. Ciudată nație de oameni mai sunt și americanii ăștia: le trăsnește câte ceva prin minte și nu s'astâmpără până n'o scot la capăt. Așa de pildă oblicind, câtă pacoste aduce beția pe capul creștinului, cărmuirea americană a căutat leac pentru acest beteșug. Și l-a găsit: încă de-acum doi ani a oprit cu desăvârșire fabricarea oricărui fel de beutură spirtoasă. Iar pe cea din pivnițe, într-o bună dimineață a dat-o pe gâră. Firește, în ajunul opreliștii lumea și a cam luat partea. Dar pe urmă — hotar. Numai cât omu-i om și ispita-i ispita. Iar de n'ar fi ispita, nici omul n'ar intra în păcat. De unde — de unde nu, destul că un cetățean care se vede că n'avea obiceiul să verse băutura în carâmbul cismii, dase de niște bere. Și, cum nu mai văzuse de mult așa ceva, se gândi de astădată să-și astâmpere setea, colea după toată rânduiala. Uitând de lege — a băut, nu s'a încurcat; a băut, de s'a făcut turtă. Până ai i a mers, dar a aflat poliția și gluma s'a îngroșat. Cetățeanul nostru a fost luat frumușel de guler și băgat la răcoare. Aici însă nu a stat multă vreme, că poliția și-a făcut socoteala că nu e bine să ții pe om și să-i dai de mâncare pe de geaba. Nu l-a globit însă nici cu bani — că era om cu familie păcatele lui — ci l-a pus să verse în canal. Una câte una 3575 de sticle de bere (tot de contrabandă) fără să i fie îngduit să guste măcar din bunătatea de beutură. O mai strașnică pedeapsă nici că putea iscodi cineva pentru pricinașul nostru.

CONSILIUL DE RĂZBOI AL CORPULUI 6 ARMATĂ

ANUNȚ

La acest Consiliu este nevoie de un translator de limba Germană și Ungară.

Doritorii a ocupa acest post se vor prezenta la cancelarie în fiecare zi de lucru între orele 10—12 dimineața, unde vor prezenta cererile lor însoțite de actele sau referințele ce posedă.

Prim Comisar Regal
Maior, CHIRU

Banca Românească

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital Social 160.000.000 lei

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI.

SUCURSALE:

Arad, Bălți, Brașov, Bazargic, Chișinău, Cernăuți, Constanța, Galați, Cluj, Ismail, Târgu-Mureșului, Oradea-Mare, Sibiu, Tulcea, Timișoara.

FACE ORICE OPERAȚIUNI DE BANCĂ

Banca Centrala

Pentru industrie și Comerț s. p. a.
Cluj, Str. Regina Maria No. 6—8
(Casele proprii).

Capital social Lei 50,000,000 deplin vărsat
Secția de Bancă :: Secția de Mărfuri

FILIALE:

Sibiu, Arad, Turda, Alba-Iulia, Hațeg, Satu-Mare, Reprezentanți stabili în București, Kosice, Praga și Viena

TIPOGRAFIA

„Cultura Poporului”

CLUJ—Str. Iuliu Maniu No. 6—CLUJ

Este înzestrată cu tot felul de mașini tipografice

Execută lucrări tipografice ca: Broșuri, ziare, reviste, teze, registre, circuli, afișe, convocări, cărți de vizită, bilete de nuntă ș. a.

PRETURI IEFTINE